

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ได้มีการศึกษา และวิเคราะห์ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ค้นคว้า มีการพัฒนาแบบร่าง และแก้ไขปรับปรุงแบบตลอด จนผลิตผลงานที่สมบูรณ์ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก ดังนี้

1. ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จำนวน 203 ราย (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง, 2558) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างซึ่งคำนึงถึงความเป็น (probability) ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก เนื่องจากวิธีนี้เหมาะสมสำหรับประชากรที่มีบัญชีรายชื่อ และมีขนาดเล็ก โดยใช้วิธีการของเครจซี่ และมอร์แกน เพื่อให้ทราบขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 ราย

2. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในหมู่บ้านปลากัดจีน จำนวน 100 ราย
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานประมงจังหวัด จำนวน 10 ราย
4. นักวิชาการ จำนวน 10 ราย

โดยในข้อ 2 – 4 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างซึ่งไม่คำนึงถึงความเป็น (non-probability) ด้วยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

รวมขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 252 ราย

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ ระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นโดยใช้แนวคิด และทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึง จากเอกสารตำรา และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีวิธีการสร้างดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1.1 แบบสอบถามการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งมีผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ ระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม วิธีการสร้างดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความต้องการเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านปลากัดจีน ความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ และระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหา ขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม

2) กำหนดกรอบแนวคิดการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ และระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหา ขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม

3) ร่างข้อกำหนดแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ด้านที่สอดคล้องกับเนื้อหา และรูปแบบของแบบสอบถาม

4) สร้างแบบสอบถามที่จะใช้ตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของเนื้อหาที่จะทำการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อเว็บไซต์

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อเว็บไซต์

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบโดยพิจารณาเป็นรายข้อ การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (index of item – objective congruence : IOC) เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ + 1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ - 1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ลำดับ	ด้านสื่อสิ่งพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC
		1	2	3	
1.	ข้อมูลประวัติความเป็นมาของชุมชน	1	1	1	1
2.	ข้อมูลประชาสัมพันธ์ และโปรโมชันต่าง ๆ	1	1	1	1
3.	ข้อมูลประเพณี/วัฒนธรรมท้องถิ่น	0	1	1	0.6
4.	ข้อมูลเอกลักษณ์ และความแตกต่างของชาติพันธุ์	0	1	1	0.6
5.	ข้อมูลสถานที่ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1	1	1	1
6.	ข้อมูลแผนที่/การเดินทาง	1	1	1	1

จากการหาประสิทธิภาพ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในหัวข้อนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 5.2

ลำดับ	ด้านสื่อสิ่งพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC
		1	2	3	
1.	สื่อความหมายได้ชัดเจนมีความเป็นเอกภาพ	1	1	1	1
2.	การใช้สีมีความเหมาะสม และขนาดประเภทของอักษร	1	1	1	1
3.	หัวข้อเรื่องอ่านง่าย	0	1	1	0.6
4.	เนื้อหาสามารถจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยว	1	1	1	1
5.	การให้ข้อมูลที่อยู่ติดต่อกลับ	1	1	1	1

จากการหาประสิทธิภาพ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในหัวข้อนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 4.6

ลำดับ	ด้านสื่อสิ่งพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC
		1	2	3	
1.	ภาพที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1
2.	ขนาดภาพมีความเหมาะสม	1	1	1	1
3.	โครงสร้างสีในภาพมีความสวยงาม	1	1	1	1
4.	ภาพที่ใช้มีความคมชัด	1	1	0	0.6
5.	การจัดวางตำแหน่งของภาพมีความน่าสนใจ	1	1	1	1
6.	รูปแบบตัวอักษรชัดเจน และอ่านง่าย	1	1	1	1
7.	รูปแบบตัวอักษรมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1
8.	สีของตัวอักษรเด่น และสวยงาม	1	1	1	1
9.	ขนาดของตัวอักษรมีขนาดที่เหมาะสมต่อระยะการอ่าน	1	1	1	1
10.	การใช้โทนสีมีความสวยงาม	1	1	1	1

ลำดับ	ด้านสื่อสิ่งพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC
		1	2	3	
11.	การใช้โทนสีโดยรวมมีความเหมาะสม	1	0	1	0.6
12.	โทนสีที่ใช้สอดคล้อง และผสมผสานอย่างกลมกลืนกับองค์ประกอบอื่น ๆ	1	1	1	1
13.	โทนสีช่วยเน้นให้ข้อความอ่านง่ายขึ้น	1	1	1	1
14.	การกำหนดขนาดของงานมีความเหมาะสม	1	1	1	1
15.	การจัดรูปแบบขนาดของภาพ ตัวอักษร และโครงสร้างของสีประกอบกันเป็นภาพรวม มีความสอดคล้องผสมกลมกลืน	1	1	1	1
16.	การจัดองค์ประกอบมีการเน้นส่วนสำคัญหลักและรอง	1	1	0	0.6
18.	การจัดองค์ประกอบสอดคล้องกับทิศทางการอ่าน โดยลำดับความสำคัญขององค์ประกอบจากมากไปหาน้อย	1	0	1	0.6

จากการหาประสิทธิภาพ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในหัวข้อนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 15.4

ลำดับ	ด้านสื่อสิ่งพิมพ์	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC
		1	2	3	
1.	การนำไปใช้เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1	1	1	1
2.	เนื้อหาที่นำเสนอมีความถูกต้อง	1	1	1	1
3.	สัญลักษณ์ที่ใช้บนเว็บไซต์	1	1	0	0.6
4.	การสื่อความหมายทางวัฒนธรรม	1	1	0	0.6
5.	การออกแบบ และการสื่อสาร	1	1	1	1
6.	การนำเสนอการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1	1	1	1
7.	สีที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์	0	1	1	0.6
8.	รูปภาพที่ใช้ในเว็บไซต์	1	1	1	1
9.	การออกแบบตัวอักษร และกราฟิก	1	0	1	0.6
10.	ความสวยงาม น่าดึงดูดใจ	1	1	1	1
11.	การใช้ภาษาในเว็บไซต์	1	0	1	0.6
12.	มีรูปแบบที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน	1	1	1	1
13.	ออกแบบการใช้งานที่เข้าใจง่าย	1	1	1	1
14.	การติดต่อ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น	1	1	1	1
15.	ภาพรวมของการออกแบบเว็บไซต์	1	1	1	1

จากการหาประสิทธิภาพ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในหัวข้อนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 13

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ไปทดสอบกับกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามในจังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แล้วนำแบบสอบถามผ่านการทดสอบไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha) ของครอนบาค และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 คณะผู้วิจัยได้ออกทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยประสานงานกับผู้นำชุมชนผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามในจังหวัดนครปฐม นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่รัฐ และนักวิชาการของหน่วยที่เกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม และแจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านปลากัดจีน ความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ และระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ข้อมูลทั่วไปที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (descriptive statistics) คือ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่สะสม (frequency) ข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ และความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3.2 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่รัฐ และนักวิชาการของหน่วยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 50 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปตีความ และการบรรยายเชิงวิเคราะห์

3.3.3 เก็บข้อมูลระดับความสำคัญ โดยให้กลุ่มตัวอย่าง 50 คน ประเมินความคิดเห็น ระดับความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต

3.3.4 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบประเมินความคิดเห็น และความพึงพอใจ มาวิเคราะห์ทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ที่ได้จากแบบสอบถาม ความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (descriptive statistics) คือ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่สะสม (frequency)

3.4.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ และความสำคัญของการรับรู้ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อเว็บไซต์ของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวัดระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยกำหนดดังนี้

เกณฑ์ความหมายของคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า มาให้คะแนนเพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

x = ข้อมูลแต่ละจำนวน

n = จำนวนข้อมูลของกลุ่ม

$\sum x$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด